Vijftig jaar oecumene in de Merenwijk

Beste mensen,

Oecumenische samenwerking is belangrijk. Daarom wil ik jullie heel hartelijk feliciteren met dit vijftigjarig jubileum, dat samenvalt met mijn eigen 50 jaren van predikantschap. Toen de Raad van Kerken te Leiden in 1970 een oproep deed om in de nieuw te bouwen Merenwijk tot een mooie oecumenische samenwerking te komen, gaf zij als uitgangspunt mee:

Alles wat niet om des gewetens wil apart moet gebeuren
zal gezamenlijk gebeuren.

Wat een mooie start! Het begon allemaal met de pastores Jan van Well († 2012) en Henk Hortensius.[1] In 1973 verscheen in *Ministerium* een gesprek met hen beiden, dat ze voerden met Ber Crouzen († 2001), waarin het hoopvolle experiment enthousiast uit de doeken wordt gedaan.[2] In 1974 werd een theologische begeleidingscommissie ingesteld met als doel aan de pastores een gespreks- forum aan te bieden en hun daarmee ook een zekere rugdekking. In 1981 werd het tienjarig jubileum gevierd.[3] In 1993 verscheen: *Uitdagingen voor de oecumene*.[4] In 1994-95 hadden jullie (al ver voor Arnold Huijgen) een cursus, Maria, de stilte voorbij, geleid door o.a. Fieke Klaver en zuster Maria Mediatrix

---

[1] Zie: *Zo veelkleurig als de regenboog*. Een kennismaking met de oecumenische geloofsgemeenschap in de Merenwijk te Leiden, s.d.
[2] B. Crouzen, 'Een gescheiden kerk heeft geen betekenis. Een gesprek met Jan van Well en Henk Hortensiua, pastores in de Merenwijk te Leiden', in: *Ministerium* 7 (1973) 5, pag. 288– 292/
[3] Zie: *In een lichte boot*, 10 jaar oecumene in de Merenwijk, Leiden 1981.
[4] *Uitdagingen voor de oecumene*, een uitgave van de Algemene Kerkelijke Merenwijkraad, Leiden met o.a. bijdragen van Anton Houtepen, *De toekomst van de oecumene*, pag. 4-9, en L. Layendekker, *Gemeente en maatschappij*, pag.10–13.

(†2019).[5] Van 1995-2000 mocht ik zelf deel uitmaken van de toenmalige theologische begeleidingscommissie, samen met prof. dr. Rien de Jonge († 2017), prof. dr. Anton Houtepen († 2010), Jan van Hout, ds. Nico Bouhuys (†2007) en ds. Henny Kouwenhoven. De pastores waren toen ds. Geert van der Bom (†2017) en van R.K. zijde Theo Scholtes. We vergaderden ongeveer drie keer per jaar. Dus ik zal zo'n vijftien keer voor jullie in Leiden zijn geweest.

In 1996 werd het 25 jarig bestaan uitbundig gevierd. Er was een symposium op 5 oktober onder het motto: "Oecumene in eenvoud. Geloven in veelvoud". Een zeer aansprekend motto vond ik dat. Toen ook al. In het verslag van dat symposium stond een interessante tekst uit een oud oecumenisch document, namelijk uit de toespraak van Nerses van Lampron, gehouden in 1179 voor de Algemene Synode van de Armeens Orthodoxe Kerk te Hromgla in Cilicië. Ik heb opgezocht waar dat ligt en dat is hier ver vandaan. We zitten dan in de tijd van de kruistochten. Nerses van Lampron zei onder andere dit:

> *Ik zie dat, door de werking van de Geest, U al begonnen bent de vrucht van de hemelse wijsheid voort te brengen. Laat ons dan bidden dat de Heer ons in tederheid en liefde in nog grotere overvloed geeft. En misschien mogen wij ook door zijn macht vrucht voortbrengen, zodat wij de vrede van de kerk van Christus mogen herstellen nu nog in intentie, morgen in werkelijkheid.*[6]

In 1996 verscheen het boek van Jan van Well, Kruisheer, *Oecumene metterdaad.*[7] Dit boek en een aantal van jullie brochures en jaarplannen staan

---

[5] Zie jaarprogramma 1994-1995, pag. 15.

[6] *Verslag van het Symposium ter gelegenheid van het vijfentwintigjarig bestaan van de Oecumenisch Gemeenschap in de Merenwijk te Leiden*, gehouden op 5 oktober 1996. Motto: Oecumene in eenvoud. Geloven in veelvoud. Een gezamenlijke zoektocht naar geloven en geloofsoverdracht in een tijd van kerkverdamping. Een uitgave van de Algemene Kerkelijke Merenwijkraad, Leiden 1996, Woord vooraf: Geert van der Bom, pag. 6–7. Tekst uit een oud oecumenisch document, namelijk uit de toespraak van Nerses van Lampron, gehouden in 1179 voor de Algemene Synode van de Armeens Orthodoxe Kerk te Hromgla in Cilicië, pag. 8. Bijdrage van Gerben Heitink, Met het oog op de volgende 25 jaar, pag. 10–12. Bijdrage Anton Houtepen, Ga uit de ark, pag. 13–18. Slotwoord Maarten den Dulk, Jan Steen en geloofsoverdracht, pag. 24–25. Theo Scholtes, Tot besluit, pag. 26.

[7] Jan van Well, Kruisheer, *Oecumene metterdaad*. De geloofsgemeenschap in de Merenwijk te Leiden, Kok Kampen 1996.

nog steeds in mijn boekenkast als herinnering aan mijn tijd in de theologische begeleidingscommissie. In 2011 werd al weer het veertig jarig bestaan gevierd. Er verscheen een jubileumuitgave van Edo Elstak en Frances Verhaar, getiteld *40 Jaar oecumene van verleden naar heden*.[8] Dat heb ik gedownload. Het geeft mooie herinneringen en foto's. En nu dan 50 jaar. Een gouden jubileum dat niet op één dag, maar een heel jaar lang gevierd gaat worden. Dat opent perspectieven. Ik kan op 5 september niet naar Leiden komen om bij de feestelijkheden te zijn, maar als eentje van de 'oude garde' wens ik jullie heel mooie inspirerende vieringen toe en een mooie oecumenische toekomst. Het woord van de oude Nerses van Lampron blijft een waar woord:

Dat wij met Gods Geest
de vrede van de kerk van Christus
mogen herstellen
nu nog in intentie…
morgen in werkelijkheid.

Dat wens ik de oecumenische gemeenschap van de Merenwijk in Leiden samen met haar huidige voorgangers Mirjam Buitenwerf en Willy Hoogendoorn in oecumenische vriendschap van harte toe,

PAX et Bonum,

Margriet Gosker, Venlo 30 Augustus 2021

[8] Uitgave: Jubileumcommissie AKM, *40 jaar Oecumene Merenwijk* Watermolen 1 2317 ST Leiden.